

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CULTURII AL REPUBLICII MOLDOVA

**Universitatea Tehnică a Moldovei
Facultătea Construcții, Geodezie și Cadastru
Departamentul Inginerie Civilă și Geodezie**

Admis la susținere:

Șef departament ICG, conf. univ. dr.

_____ **A. Taranenco**

„_____” _____ **2023**

SECURITATEA LA INCENDIU A CONSTRUCȚIILOR NEAUTORIZATE

Teză de master

Masterand:

**Gutcovschii Roman
grupa IAPC - 2103M**

Conducător:

**Haritonov Svetlana
conf.univ., dr.**

Chișinău - 2023

ADNOTARE

Numele și prenumele autorului: Gutcovschii Roman

Denumirea tezei: Studiarea pericolului de incendiu a construcțiilor neautorizate

Specialitatea/program de master: Inginerie Antiincendii și Protecție Civilă

Structura lucrării: lista abrevierilor, introducere, 3 capitole, concluzii, 68 pagini de text, 57 referințe bibliografice.

Cuvinte cheie: construcții neautorizate, echipe de intervenție, incendiu a blocurilor de locuit, recomandări, sisteme informaționale.

Scopul lucrării: studiul securității la incendiu a construcțiilor neautorizate și elaborarea recomandărilor necesare pentru redresarea situației

Obiectivele lucrării:

- degradarea construcțiilor în urma lucrărilor neautorizate și aspectul arhitectural al clădirilor neautorizate;
- efectuarea lucrărilor de samavolnicie și riscurile executării lucrărilor neautorizate;
- aspectele vulnerabile în procesul de aprobare a planurilor urbanistice, eliberarea actelor permissive din domeniul construcțiilor.
- riscuri pentru cei care construiesc fără autorizații;
- lacunele legislative în procesul documentării construcțiilor ilegale;
- stabilirea modului de executare a lucrărilor de demolare a construcțiilor neautorizate.

Importanța teoretică și practică a lucrării: În ultima perioadă, pe întreg teritoriul Republicii Moldova, se înregistrează activitatea unor persoane fizice și juridice ce execută lucrări de construcție, la obiective existente. Ca rezultat al activității acestora au fost stabilite careva abateri de la regulile și normele de protecție împotriva incendiilor, ce pot afecta sănătatea și viața persoanelor ce se află în interiorul acestora. Totodată, a fost evaluat riscul de izbucnire a unui eventual incendiu, precum și analizate unele incendii produse la blocurile de locuit, ce au la etajele superioare etaje tip mansardă.

Analiza edificiilor existente și elaborarea unor măsuri au fost efectuate calcule ale unei construcții aferent, caracteristice pentru edificiile construite în mun. Chișinău, analizate manifestări ocazionale localizate, elaborat un sistem informațional, precum și elaborate careva recomandări.

Analiza rolului și atribuțiile instituțiilor statului și evaluarea riscului de izbucnire a unui eventual incendiu fiind activitatea necesară spre îmbunătățirea domeniului vizat.

ANNOTATION

Name and surname of the author: Gutcovschii Roman

Title of thesis: Fire hazard study of unauthorized constructions

Master's specialty/programme: Fire Engineering and Civil Protection

Structure of the work: list of abbreviations, introduction, 3 chapters, conclusions, 68 pages of text, 57 bibliographic references.

Keywords: unauthorized constructions, intervention teams, apartment block fire, recommendations, information systems.

The purpose of the work: the study of fire safety of unauthorized constructions and the development of the necessary recommendations to rectify the situation

Objectives of the work:

- the degradation of constructions following unauthorized works and the architectural appearance of unauthorized buildings;
- performing voluntary work and the risks of performing unauthorized work;
- the vulnerable aspects in the process of approving urban plans, the release of permissive acts in the field of constructions.
- risks for those who build without permits;
- legislative gaps in the process of documenting illegal constructions;
- establishing the manner of execution of the demolition works of unauthorized constructions.

The theoretical and practical importance of the work: Recently, on the entire territory of the Republic of Moldova, the activity of natural and legal persons carrying out construction works, at existing objectives. As a result of their activity, some deviations from the rules and norms of fire protection were established, which can affect the health and life of the platforms inside them.

At the same time, the risk of a possible fire outbreak was assessed, as well as some fires produced in residential blocks, which have attic floors on the upper floors, were analyzed.

The analysis of the existing buildings and the elaboration of some measures, calculations of a related construction, characteristic for the buildings built in the municipality of Chisinau, were analyzed, occasional localized manifestations were analyzed, an information system was developed, as well as some recommendations were developed.

Analysis of the role and attributions of state institutions and the assessment of the risk of an eventual fire outbreak being the necessary activity to improve the targeted area.

CUPRINS

ADNOTARE	4
ANNOTATION	5
LISTA ABREVIERI	7
INTRODUCERE	8
LISTA FIGURILOR	10
LISTA TABELELOR	11
1. LUCRĂRILE DE CONSTRUCȚIE A CLĂDIRILOR NEAUTORIZATE	12
1.1 Degradarea construcțiilor în urma lucrărilor neautorizate.....	12
1.2 Aspectul arhitectural al clădirilor neautorizate	13
1.3 Efectuarea lucrărilor de samavolnicie	16
1.4 Riscurile executării lucrărilor neautorizate.....	18
1.5 Aspectele vulnerabile în procesul de aprobare a planurilor urbanistice.....	19
1.6 Eliberarea actelor permissive din domeniul construcțiilor	20
1.7 Modalitatea de aprobare tacită a actelor permissive.....	21
1.8 Rolul și atribuțiile instituțiilor statului	22
1.9 Nerespectarea regulilor și normelor	24
2. RISCURILE CONSTRUCȚIILOR CONSTRUITE FĂRĂ AUTORIZAȚIE	28
2.1 Cauzele degradărilor construcțiilor și edificiilor	28
2.2 Mansardele la blocurile locative din mun. Chișinău.....	32
2.3 Incendiu izbucnit în mun. Chișinău, str. Independenței	36
2.4 Incendiu izbucnit în mun. Chișinău, str. Ion Pelivan	40
2.5 Riscuri pentru cei care construiesc fără autorizație	44
2.6 Restaurarea structurală și problemele seismice	46
3. LUCRĂRI ȘI RECOMANDĂRI PENTRU EDIFICII NEAUTORIZATE	49
3.1 Metode și posibilități de intervenție pe monumente	49
3.2 Protecția monumentelor	49
3.3 Lacunele legislative în procesul documentării construcțiilor ilegale.....	51
3.4 Stabilirea modului de executarea a lucrărilor de demolare a construcțiilor neautorizate ..	52
3.5 Calculul unei construcții aferente	55
3.6 Manifestări ocazionale localizate.....	56
3.7 Elaborarea unui sistem informațional	56
3.8 Recomandări	60
CONCLUZIE	62
BIBLIOGRAFIE	63
ANEXA 1	67
ANEXA 2	71

LISTA ABREVIERILOR

ACI	- Automobil de intervenție la incendiu
APL	- Administrația Publică Locală
ASP	- Agenția Servicii Publice
AST	- Agenția de Supraveghere Tehnică
BNS	- Biroul național de statistică
CC	- Codul Contravențional
CNA	- Centrul Național Anticorupție
DGAURF	- Direcția Generală Arhitectură Urbanism și Relații Funciare
DSE	- Direcția Situații Excepționale
IGP	- Inspectoratul General al Poliției
IGSU	- Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
IP	- Inspectorat de Poliție
IPM	- Inspecția pentru Protecția Mediului
ISC	- Inspecția de Stat în Construcție
MAI	- Ministerul Afacerilor Interne
MIDR	- Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
PUD	- Plan urbanistic de detaliu
PUG	- Plan urbanistic general
PUZ	- Plan urbanistic Zonal
P/V	- Procese verbale
RBI	- Registrul Bunurilor Imobile
SSP	- Serviciul salvatori și pompieri
u.c.	- Unități convenționale

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța temei cercetate. În urma efectuării unei analize a datelor statistice, pe parcursul perioadei 2016 - 2019 [57], a fost constatat, că în urma efectuării lucrărilor în domeniul construcțiilor se înregistrează o dezvoltare intensă, ce se manifestată prin creșterea constantă a numărului construcțiilor, de la an la an.

Lucrările efectuate permite extinderea construcțiilor atât pe orizontal, cât și pe vertical. Extinderea construcțiilor ar putea fi încurajată și apreciată pozitiv, dar dezvoltă și unele riscuri specifice, cum ar fi:

- supraaglomerarea zonelor (orașelor) cu diferite construcții;
- limitarea posibilităților de dezvoltare a infrastructurii drumurilor, parcurilor;
- limitarea spațiilor pentru amenajarea parcurilor, terenurilor de joacă pentru copii, locurilor de odihnă;
- nerespectarea siguranței securității la incendiu;
- nerespectarea limitelor de siguranță, etc.

În urma analizei în domeniul construcțiilor neautorizate, s-a stabilit, că unele persoane efectuează lucrări neautorizate sau ilegale a edificiilor, sau chiar sunt construite cu abateri de la prevederile legislației Republicii Moldova. Măsurile insuficiente în cazurile de acaparare sau ocupare ilegală a terenurilor, unde ca urmare sunt ridicate diferite edificii și construcții neautorizate [57].

Potrivit datelor statistice înregistrate, în ultima perioadă de timp în domeniul executării construcțiilor sunt înregistrate dezvoltări intense, ce se manifestată prin creșterea constantă de la an la an a numărului construcțiilor [57].

Astfel, extinderea edificiilor noi ar putea fi încurajată și apreciată pozitiv, dezvoltarea respectivă ar putea implica și unele riscuri, ce pot duce la limitarea posibilităților de dezvoltare a infrastructurii drumurilor, accesul la obiective, parcuri, limitarea spațiilor pentru amenajarea parcurilor, terenurilor de joacă pentru copii, locurilor de odihnă etc.

Numărul mare a automobilelor favorizează crearea ambuteiajelor, limitează accesul, minimalizează accesibilitatea spre diferite obiective, poluează mediul înconjurător, stabilindu-se în consecință o presiune foarte mare pe infrastructura localităților.

În asemenea condiții, este necesar a impune careva reglementării stricte a domeniului construcțiilor, prin stabilirea unei strategii clare și transparente pentru dezvoltarea domeniului dat. Evitarea regulilor și normelor, precum și opunerea în sensul reglementării, poate dezvolta ipoteza prezenței factorului coruptibil.

În lucrare, a fost evaluat riscul de izbucnire a unui eventual incendiu, precum și analizate unele incendii produse la blocurile de locuit, ce au la etajele superioare etaje tip mansardă.

Teza este alcătuită din trei capitole, după cum urmează:

- în capitolul 1 analizează următoarele aspecte:
 - degradarea construcțiilor în urma lucrărilor neautorizate și aspectul arhitectural al clădirilor neautorizate;
 - efectuarea lucrărilor de samavolnicie și riscurile executării lucrărilor neautorizate;
 - aspectele vulnerabile în procesul de aprobare a planurilor urbanistice, eliberarea actelor permissive din domeniul construcțiilor.
- în capitolul 2 au fost studiate:
 - cauzele degradărilor construcțiilor și edificiilor;
 - evaluate mansardele la blocurile locative din mun. Chișinău și incendiile izbucnit;
 - starea de apărare împotriva incendiului a obiectului până la izbucnirea incendiului;
 - riscuri pentru cei care construiesc fără autorizați;
 - restaurarea structurală și problemele seismice.
- în capitolul 3 au fost studiate:
 - metode și posibilități de intervenție pe monumente și protecția acestora;
 - lacunele legislative în procesul documentării construcțiilor ilegale;
 - stabilirea modului de executarea a lucrărilor de demolare a construcțiilor neautorizate.

Ca rezultat a elaborării tezei de master au fost efectuate calcule ale unei construcții aferent, caracteristice pentru edificiile construite în mun. Chișinău, analizate manifestări ocazionale localizate, elaborat un sistem informațional, precum și elaborate careva recomandări.

Analiza rolului și atribuțiile instituțiilor statului și evaluarea riscului de izbucnire a unui eventual incendiu fiind activitatea necesară spre îmbunătățirea domeniului vizat.

Metode de cercetare:

- metodă teoretică (analiza literaturii și a site-urilor de internet);
- statistico-matematice (calculul parametrilor de încetare a incendiilor).

CONCLUZII

Datele statistice relevă o creștere constantă anuală a numărului construcțiilor noi. Cu toate că acest fapt poate fi apreciat pozitiv și atribuit dezvoltării progresive a economiei, deficiențele și vulnerabilitățile admise în proces, care comportă și riscuri coruptibile, influențează negativ dezvoltarea infrastructurilor celor mai importante localități din Republica Moldova.

Fiind scanată fiecare etapă a procesului elaborării construcțiilor, analiza strategică a identificat mai multe aspecte problematice, resimțite din faza incipientă de planificare, cu accentuarea gravă a acestora până la cea finală de recepție și înregistrare (legalizare) a bunurilor imobile.

Riscurile procesului de eliberare a actelor permissive din domeniul construcțiilor.

În procesul eliberării actelor permissive sunt admise multiple abateri, iar cele mai semnificative dintre acestea reflectă proiectarea construcțiilor pe terenuri municipale, recunoașterea unor contracte expirate de arendă a terenului, eliberarea autorizațiilor de construire în baza certificatelor de urbanism de proiectare expirate și cu încălcarea regimului arhitectural-urbanistic stabilit de certificatul de urbanism emis anterior, admiterea abaterilor de la prevederile art. 12 din Legea nr.163 din 09.07.2010 etc.

Suplimentar riscurilor coruptibile menționate, procesul eliberării actelor permissive este însoțit și de vulnerabilități de ordin legal, care oferă posibilitatea aprobării tacite, generând în final posibilitatea edificării construcțiilor în lipsa certificatelor de urbanism și autorizațiilor de construire (propriu zise).

Riscuri aferente procesului de construire a bunurilor imobile fiind actuale chiar și în procesul de monitorizare a construcțiilor ce sunt la etapa de construcție sau cele ce au un final, participarea la lucrările comisiilor de recepție finală, stabilirea gradului de avariere în cazul în care construcțiile prezintă pericol și interzicerea exploatării acestora, precum și recepția în cazul blocurilor locative care depășesc 5 niveluri (P+4E), sunt atribuite în competența Agenției Supraveghere Tehnică. Una din lacune în legislație fiind lipsa indiciului expres cu privire la obligativitatea verificării fazelor executării lucrărilor care ar determina efectuarea unor mențiuni în cartea tehnică.

Dreptul *discreționar* oferit agentului constatatator în privința dispunerii sistării executării lucrărilor de construcție și solicitării aplicării măsurii de siguranță privind demolarea, care poate fi considerat elementul esențial în dezvoltarea riscurilor și vulnerabilităților din domeniul construcțiilor, generează de fapt admiterea construcțiilor neconforme și chiar provocarea lansării altor obiective noi.

BIBLIOGRAFIE

1. Legii Nr. 93 din 05.04.2007, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență.
2. Legii Nr. 267 din 09.11.1994 privind apărarea împotriva incendiilor.
3. Legii Nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții.
4. Codul Nr. 218 din 24.10.2008, Codul contravențional al Republicii Moldova.
5. Centrul Național Anticorupție. Analiza strategică privind tendințele de corupție în procesul autorizării, construirii și înregistrării bunurilor imobile în mun. Chișinău, mun. Bălți și mun. Cahul. Chișinău 2021.
6. NCM E 03.02-2014. Protecția împotriva incendiilor a clădirilor și instalațiilor.
7. Golovanov N., Popescu G., Dumitrana T., Coatu S. - Evaluarea riscurilor generate de descărcările electrostatice, Editura Tehnică București, 2000.
8. Hotărârea Guvernul Nr. 1159 din 24.10.2007 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice „Reguli generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova” RT DSE 1.01-2005.
9. Hotărârea de Guvern nr. 908 din 05 noiembrie 2014 privind reglementarea organizării forțelor și mijloacelor IGSU al MAI.
10. Б. В. Грушевский, Н. Л. Котов, В. И. Сидорук и др. Пожарная профилактика в строительстве. -М.:Стройиздат, 1989.
11. P. Bălulescu, I. Crăciun. Agenda pompierului. Editura Tehnică, București, 1993.
12. Regulamentul local de urbanism al orașului Chișinău, anul 2018.
13. Prevederile art. 281 al Legii nr.163 din 09.07.2010:
14. Potrivit explicațiilor reprezentanților AST, doar în anul 2020 a fost inițiată procedura de acumulare și stocare a informației la nivel central, privind controalele efectuate și rezultatele obținute.
15. Extras din Articolul 179. Construcții neautorizate și intervenții neautorizate la construcțiile existente Executarea construcțiilor de orice categorie, a lucrărilor de modificare, reamenajare, consolidare și reparație capitală a clădirilor și edificiilor, indiferent de tipul de proprietate și de destinație, fără autorizație de construcție, precum și a construcțiilor ce cad sub incidența legislației privind calitatea în construcții fără licență eliberată în modul stabilit,
16. Extras din Articolul 4396. Demolarea construcțiilor neautorizate și defrișarea arborilor și arbuștilor (Demolarea construcțiilor neautorizate se aplică în cazul faptelor prevăzute la art.116, 134, 168, art.177 alin. (3), art. 178, 179 și 226 și atrage, după caz, remedierea construcțiilor afectate în urma intervențiilor neautorizate.
17. Extras din Articolul 423¹⁰. Administrația publică locală (4) În cazul constatării contravențiilor prevăzute la art. 178 și 179, absentul constator este în drept să dispună sistarea

executării lucrărilor de construcție și să solicite instanței de judecată aplicarea măsurii de siguranță prevăzute la art. 439⁶.

18. www.dse.md
19. www.igsu.ro
20. <https://mchs.gov.ru/deyatelnost/press-centr/covid-19>
21. https://cac.instante.justice.md/ro/court-decisions?dossier_number=2-20067974-02-3a-16072021&type=Any&apply_filter=1
22. <https://ast.gov.md/>, Agenția pentru Supravegherea Tehnică
23. <http://ies.gov.md/>, Inspecția pentru Protecția Mediului Chișinău
24. <http://dse.md/>, DSE mun. Chișinău a IGSU al MAI
25. <http://old.mdrc.gov.md/>, Inspecția de Stat în Construcție
26. <https://tvr moldova.md/>
27. <https://stiri.md/article/>
28. <https://tv8.md/2022/>
29. <https://www.bizlaw.md/2018/03/20/ce-este-samavolnicia-si-cum-se-pedepseste-in-republica-moldova>
30. https://www.ipn.md/ro/autoritatile-municipale-se-pronunta-pentru-demolarea-construcției-ilegale-in-caz-7967_966572.html#ixzz7eDvVmpFq
31. <https://www.revistaconstrucțiilor.eu/index.php/2011/02/01/degradarea-construcțiilor/>
32. https://www.vreauinfo.md/en/request/construcție_neautorizată_ilegală
33. <https://www.map.md>
34. <https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-constantin-brancusi-din-targu-jiu/statistica/tipuri-de-esantionare/7966061>
35. <https://www.investigatii.md/ro/investigatii/economic/pana-la-primul-cutremur-de-pamant>
36. <https://stiri.md/artide/social/expert-nu-avem-multe-masini-ci-putine-drumuri-lucrul-necesar-urgent>
37. <https://protv.md/actualitate/a-inceput-construcția-primei-parcari-cu-patru-etaie-cum-va-arata-aceasta-video-2568667.html>
38. https://ro.wikipedia.org/wiki/Geografia_municipiului_B%C4%831%C8%9Bi
39. <https://ziuadeazi.md/doua-sute-mii-lei-pentru-combaterea-alunecarilor-de-teren-de-pe-str-haiducilor-din-cahul/>
40. https://www.ccrm.md/ro/decision_details/1039/hotararea-nr-31-din-17-iulie-2020-cu-privire-la
41. <https://www.chisinau.md/doct.php?l=ro&idc=408&id=33520>

42. <https://www.zdg.md/stiri/stiri-economice/doc-compania-ex-factor-grup-a-castigat-licitatia-app-privind-terenul-de-7-ha-din-strada-vasile-lupu-a-platit-300-de-milioane-din-surse-proprii/>
43. <https://www.jurnal.md/ro/news/e152ec4a3c3ca861/video-moratoriul-asupra-construcțiilor-despre-care-ion-ceban-anunta-inca-in-septembrie-nu-a-intrat-in-vigoare.html>
44. https://www.ccrm.md/ro/decision_details/1039/hotararea-nr-31-din-17-iulie-2020-cu-privire-la
45. <https://braus.md/ro/royal>
46. <https://cancelaria.gov.md/ro/apc/sedinta-secretarilor-generalii-din-28-octombrie-2021-ora-1400>
47. https://ro.frwiki.wiki/wiki/Eug%C3%A8ne_Viollet-le-Duc
48. <https://dexonline.ro/definitie/tirant>
49. <https://www.scrigroup.com/istorie-politica/istorie/CARTA-DE-LA-ATENA-PENTRU-RESTA52673.php>
50. www.google.com
51. <https://www.ipn.md/ro>
52. <http://old.mdrc.gov.md/>
53. Legea nr. 835 din 17.05.1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului.
54. Legea nr. 982 din 11.05.2000 privind accesul la informație.
55. Hotărârea Guvernului nr. 285 din 23.05.1996 cu privire la aprobarea Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente.
56. Hotărârea Guvernului nr. 360 din 25.06.1996 cu privire la controlul de stat al calității în construcții.
57. <http://statistica.md/>